

9. Soesterberg

Het plangebied bestaat uit de bebouwde kom van Soesterberg, globaal gelegen tussen de A28, de gemeentegrens met De Bilt, de Amersfoortsestraat, de Kampweg en Richelleweg.

De kern Soesterberg is waarschijnlijk ontstaan op het kruispunt van de Amersfoortsestraat (nu N237) en de oude Postweg van Amsterdam naar Arnhem. Het dorp werd genoemd naar de 'berg' die men over moest voor het verkeer naar en van Soest, de heuvel die nu 't Hoogt heet. Het bleef een klein dorp totdat in 1910 de vliegbasis aan de noordzijde van het dorp tot ontwikkeling kwam. De vlieghede werd vliegbasis Soesterberg. Na de Tweede Wereldoorlog werd de vliegbasis Soesterberg aangemerkt als NAVO-basis (Camp New Amsterdam) en vanaf 1954 werden hier Amerikanen gestationeerd met hun familie. De Amerikaanse wijk Apollo werd speciaal voor hen gebouwd. In 1973 werd de provinciale weg Amersfoort-Utrecht om de dorpskern heen geleid.

In het begin van de jaren tachtig van de 20e eeuw werd de autosnelweg A28 geopend, langs de zuidkant van Soesterberg. Na het einde van de Koude Oorlog vertrokken in 1994 de Amerikanen

Het gebied ten zuiden van de Rademakerstraat en ten westen van de Generaal Winkelmanstraat is grotendeels bebouwd in de periode van de wederopbouw en wordt gekenmerkt door rust en eenvoud. Het merendeel van de woningen bestaat uit lange rijen laagbouw-woningen. Nabij de A28 staan enkele flatgebouwen die door de stedenbouwkundige opzet, eenvoudige detaillering en het bosachtige karakter bijzonder zijn. Het gebied tussen de Rademakerstraat, de Kampweg en Zeist is een woongebied met rechthoekig verkavelingspatroon waarin een menging van rijen woningen, (half) vrijstaande woningen aan oudere straten.

De oostkant van de huidige kern Soesterberg is gebouwd na 1975 en wordt gekenmerkt door een veel gevarieerder structuur. In het plangebied bevinden zich voornamelijk aaneengebouwde woningen. Echter aan de Vliegtuiglaan, Bloemheuvel, de Kamerlingh Onneslaan, de Oude Tempellaan en in de noordoostelijke punt van Apollo komen vrijstaande of twee- onder-een-kap-woningen voor. Met uitzondering van de vrijstaande woningen en de enkele twee-onder-een-kapwoningen, kunnen de aaneen gebouwde woningen worden onderverdeeld in woonblokken die onder dezelfde architectuur zijn gebouwd. Ook is een duidelijk onderscheid aanwezig tussen de woningen die destijds voor het Amerikaanse luchtmacht personeel zijn gebouwd en de woningen die daarop aansluitend voor de Nederlanders zijn gebouwd. De “Amerikaanse” woningen waren destijds qua architectuur en indeling volledig afgestemd op de Amerikaanse wooncultuur. Deze woningen zijn na het vertrek van de Amerikanen verkocht. Echter doordat de leefstijl van de huidige bewoners anders is dan die van de tijdelijk gestationeerde Amerikanen, is er behoefte aan aanpassingen in de woonomgeving. De patiobungalows aan de Hermes en Mercury bestaan hoofdzakelijk uit één laag, af en toe voorzien van een kleine kap. De woningen ten oosten van Oude Tempellaan, met uitzondering van de “Nederlandse” woningen aan de Wostok en Mercury, bestaan voornamelijk uit twee lagen met kap.

Opvallend is dat de woningen afwisselend met de voorzijde of de achterzijde naar de straat zijn gericht. De bergingen en/of carports van deze woningen bevinden zich dan op het voorerf voor de voorgevel van de woningen. Het merendeel van de woningen ten westen van de Oude Tempellaan is uitgevoerd in twee lagen met kap. De vrijstaande woningen aan Bloemheuvel en de Vliegtuiglaan zijn voornamelijk in één laag met kap uitgevoerd.